

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

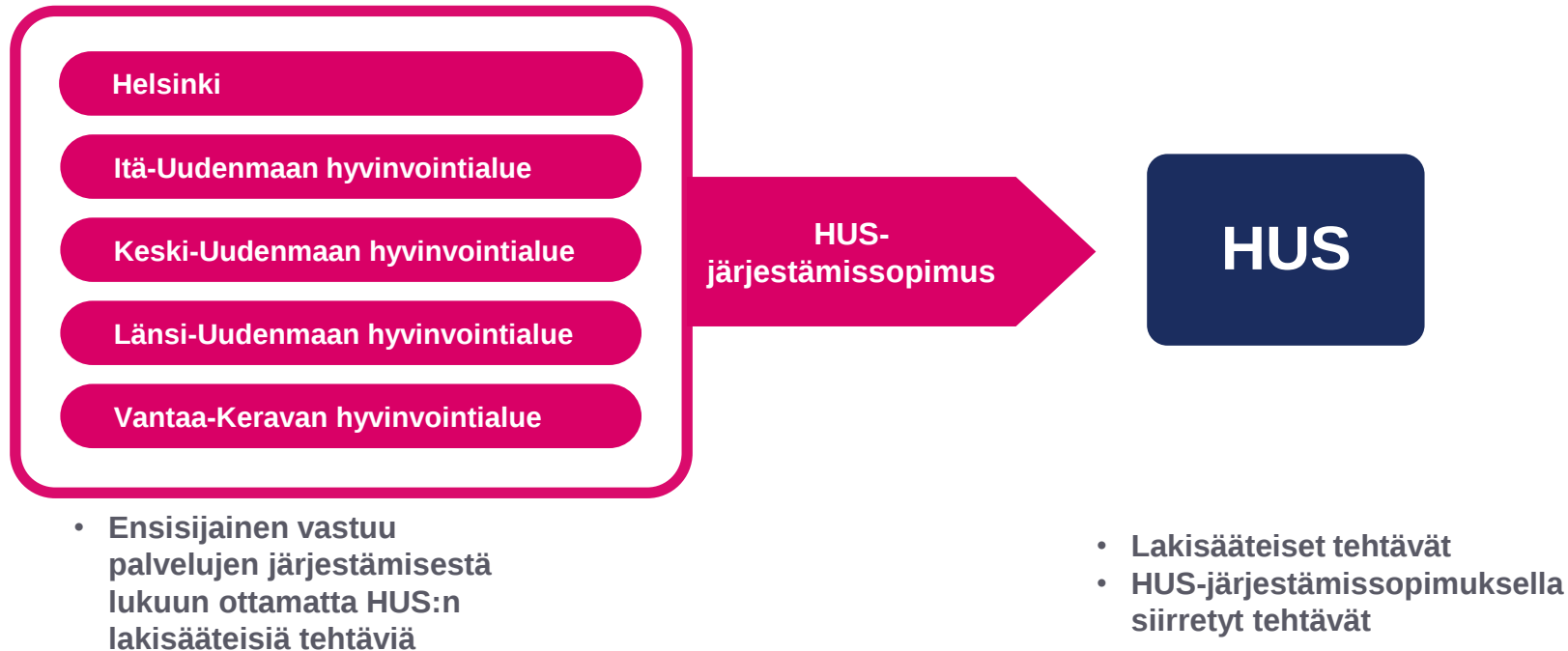
HE 241/2020 vp

Uudenmaan erillisratkaisu

Hallintovaliokunta 11.2.2021

Sote-uudistus

Järjestämisvastuu Uudellamaalla

HUSin lakisääteiset tehtävät

1. terveydenhuoltolain nojalla HUS-yhtymälle keskitettävät palvelut ja muut näihin palveluihin rinnastuvat vastaavan kaltaista toistettavuutta, usean alan erityisosaamista tai kallista laitteistoa taikka muita merkittäviä investointeja edellyttävät erikoissairaanhoidon palvelut;
2. yliopistollisen sairaalan toiminta sekä yliopistollisen sairaalan erikoissairaanhoidon opetuksen ja tutkimuksen järjestämisen edellyttämät palvelut;
3. kiireellinen hoito pl. perusterveydenhuollon kiireellistä vastaanottotoimintaa
4. ensihoitopalvelu;
5. varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin sekä sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen tehtävät;
6. ne erikoissairaanhoidon palvelut, joita edellä tarkoitettujen palvelujen järjestäminen edellyttää, jotta turvataan HUS-yhtymän erikoissairaanhoidon palvelujen riittävä määrällinen ja sisällöllinen kokonaisuus osaamisen, potilasturvallisuuden, palvelujen laadun sekä kustannusvaikuttavuuden varmistamiseksi;
7. hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksessa sekä HUS-järjestämissopimuksessa sovitut palvelut.

HUS-järjestämissopimus

- Sopimus, jossa sovitaan Uudenmaan sote-järjestäjien keskinäisestä työnjaosta, yhteistyöstä ja toiminnan yhteensovittamisesta terveyspalveluiden järjestämiseksi
- Edellytykset
 - edistettävä terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta, tuottavuutta, laatua, potilasturvallisuutta, palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien toimivuutta, ja kielellisiä oikeuksien toteutumista.
 - Työnjaossa on varmistettava, että sopimuksen perusteella on tehtävän hoitamiseksi riittävät taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä osaaminen
 - Turvattava yhdenvertaisuus
- Vähimmäissisällöstä säädettäisiin laissa, sovittava mm.
 - yhteisistä toimenpiteistä perusterveydenhuollon vahvistamiseksi;
 - palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien yhteisestä määrittelemisestä;
 - lääketieteellisen ja hammaslääketieteellisen opetuksen ja tutkimuksen järjestämiseksi tarvittavasta yhteistyöstä sekä perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon tutkimus- ja koulutustoiminnan alueellisesta koordinoinnista;
 - yhteisistä toimenpiteistä häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumiseksi sekä kokonaisturvallisuuden kannalta riittävän valmiuden ylläpitämiseksi.
- Valtioneuvoston perälaudasäännös

Helsingin kaupunki ja sote-uudistus

- Helsingin kaupunki vastaisi kuntana sote-palveluista ja pelastustoimen järjestämisestä eikä siellä järjestettäisi aluevaaleja
 - Helsingin kaupunginvaltuusto käyttäisi ylintä päätösvaltaa myös sotesta ja pelastustoimesta
 - Seuraavissa kuntavaaleissa (04/21) valittaisiin myös tulevat sote-päättäjät
 - Jatkossa kunta- ja aluevaalit pidetään samanaikaisesti, joten ei ongelmia jatkossakaan
- Helsingin kaupungilla olisi ensisijainen järjestämisvastuu sotesta lukuun ottamatta HUS-hyvinvointiyhtymälle säädettyjä lakisääteisiä tehtäviä ja sen HUSille siirtämiä tehtäviä
 - Ensisijaisuus tarkoittaa, että sen asema on lähtökohtaisesti samanlainen kuin muiden hyvinvointialueiden lukuun ottamatta HUSille säädettyjä erikoissairaanhoidon tehtäviä
- Helsingin kaupunkiin sovellettaisiin sote-järjestämislakia ja soten tehtävälakeja samoin kuin muihin hyvinvointialueisiin ottaen kuitenkin huomioon HUSin lakisääteiset tehtävät
 - Järjestämisvastuusta ja Helsingin asemasta säädettäisiin Uudenmaan erillislailla
- Helsingin kaupunki saisi rahoituksen hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain yleisten kriteerien perusteella valtiolta
 - Helsingin kaupunki ei voisi käyttää rahoitusta muiden kuin sote- ja pelastustoimen tehtävien rahoitukseen. Se voisi käyttää muuta rahoitustaan kuitenkin sote-tehtävien hoitamiseksi
 - Helsingin kaupungin on eriytettävä sote ja pelastustoimen talous kaupungin muusta toiminnasta eli eriytettävä soten järjestäminen kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa

Helsingin kaupungin taloudenhoito ja soteuudistus

- Helsingin kaupungin on eriytettävä sote ja pelastustoimen talous kaupungin muusta toiminnasta Helsingin kaupungin on eriytettävä soten järjestäminen kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa
 - Laadittava myös erillinen talousarvio- ja suunnitelma sekä erillistilinpäätös
 - Tiukemmat alijäämän kattamista koskevat velvoitteet soten osalta
 - Taloussuunnitelman mukaan talous tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään talousarviovuotta seuraavan toisen vuoden päättyessä.
 - Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien
- Valtiovaltiontalouden tarkastusvirastolla oikeus tarkastaa soten hallinnon ja talouden hoito valtion rahoituksen johdosta
- Helsingin kaupunkiin sovelletaan hyvinvointialueiden arviointimenettelyn yleisiä kriteerejä, mutta arviointimenettely ei voi johtaa liitoksiin tai tehtävän poisottamiseen Helsingin kaupungilta

Helsingin kaupungin hallintoa koskevat erityissäännökset

- Helsingin kaupungin hallinnon järjestämistä koskevista erityissäännöksistä säädettäisiin Uudenmaan erillislailla
- Helsingin toimintaan sovellettaisiin muilta osin lähtökohtaisesti kuntalain säännöksiä
- Sen toimintaan sovellettaisiin kuitenkin hyvinvointialueesta ehdotettua lakia mm seuraavilta osin
 - Järjestämisvastuuta, palvelujen tuottamista, tuottamista koskevan vastuun toteuttamista ja sen valvontaa, ostopalvelurajoituksia koskevia säännöksiä,
 - Velvollisuutta asettaa kansalliskielilautakunnasta
 - Hyvinvointialueiden seurantaa ja laillisuusvalvontaa,
 - investointisuunnitelmaa
 - hyvinvointialueiden yhteistoimintaa ja hyvinvointialueen liikelaitosta koskevia säännöksiä,
 - hyvinvointialueen toiminnan, talouden ja palvelutuotannon seurantaa ja tietojen tuottamista,
 - häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumista sekä
 - oikaisuvaatimusta ja muutoksenhakua koskevia säännöksiä.
- Merkittävin poikkeus koskee sitä, että Helsingin kaupungilla on lainanotto-oikeus
 - Ei voida rajoittaa, koska kyseessä on kunta, joka voi käyttää muutakin rahoitusta sote-tehtävien hoitoon